

TELEGRAFUL ROMÂN

Telegraful este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumerarea se face în Sabiu la expeditorul foiei, preafăra la c. r. poște cu bani gata prin scrisori francate, adresate către expeditor. Pretul prenumerării pentru Sabiu este pe anu 7 fl. v. n. iar pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 61.

ANULU XXII.

Sabiu in 416 Augustu. 1874.

tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. v. n. o jumătate de anu 4 fl. v. n. Pentru prinț. și țeri străine pe unu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platesc pentru întâia oră cu 7 cr. sirulu, pentru a doua oră cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. n.

Unu cuvânt sinceru din inima sincera.

Anii din urma au fosto furtiferi de eveneminte capitali in biseric'a noastră din Austro-Ungari'a. In scurtu tempu după reinvierea Metropoliei gr. or. române din Transilvani'a și Ungari'a și după asigurarea autonomiei bisericesci prin legi de statu, unulu după altulu au murito trei capi bisericesci, dintre cari unii au fosto însemnati pentru pusețiunea lor in biserică și pentru pusețiunea ce ocupa bisericile in patria, in a cărora frunte au statu ei. Asi'a fosto celu alu serbilor, bucovinenilor și altulu carele pre lănga insușirile de mai susu au fosto și unu barbatu raro, de cari numai după seculi aparut pre orizontulu activității, precum fu neuitatulu Mare Archipastoriu Andrei u bar. de S i a g u n 'a.

Inregistrăm mărtea amintitiloru prelali intre evenemintele capitali ale bisericei, pentru ca de acelea sunt legate intepări, cari deca nu schimba, dara înflințiea forte multu sörtea bisericeloru respective. Trecutul bisericei noastre cu vacanțele cele îndelungate și anticanonice ale episcopieloru vedute și dovedescu acest'a cu voce înaltă și petru dietoria; că sa tacemu de bisericile învecinate.

Cea mai fericită putemu dice, intre aceste biserici s'au provincie bisericesci, multamita institutiuniloru ei, a fosto metropolia româniloru din Ungari'a și Transilvani'a, căci ea in trei luni de dile și a avutu ierări pre capulu ei in persón'a bunului ei parinte Procopiu Ivacicovicu. Bucovin'a după o pauză ce-va mai lungă și copetă pre prădemnulu ei barbatu, fostulu Archimandritu, Teofilu Bendell'a de Archipastoriu. Numai serbi auvra lupte mai îndelungate și varie până cându sa-si veda scaunulu metropolitanu ocupatu de unu capu conducătoriu.

Scirile din urma, impartasite și de noi, ne arata, ca și acestoru lupte ale serbilor li-a sosit odata finitulu. Scaunulu metropolitanu este astadi ocupatu. Durerea noastră nesuprimabilă este, ca acestu postulu alu bisericei serbesci a cerutu unu sacrificiu din partea bisericei române, întielegemu impregiurarea de a-si perde pre abia avutulu seu Archipastoriu, pre Escel. Sea P. Procopiu Ivacicovicu.

Pre câtu suntemu de maguliti ca biseric'a noastră este in stare de a veni într'ajutorulu bisericei sorori cu unu astfelu de ajutoriu, dându i din sinulu seu pre capulu celu mai înaltu bisericescu pentru o metropolia, pre atât'a suntemu de atinsi ca noi iera ne vedemu, abia după vre o câte-va luni, in pusețiunea de a ne ougetă la alegerea unui nou capu bisericescu alu metropoliei noastre.

In interesulu celu mai sinceru și adeveratu alu unei fratietați nesimulate noi vomu sci suportă acestă intemplantă și in întielesu adeveratu crestinescu gratalămu fratiloru coreligionari pentru acuisitiunea ce o au facutu, alegendu pre Archiepiscopulu și Metropolitanulu nostru de celu mai înaltu prelatu pentru biseric'a lor, neimpartasindu acea rigorosă condamnatiune a „apartenetiloru de Metropol'a din Sabiu“, care se pare ca trece cu vederea impregiurările actuale in cari se afla inca biseric'a gr. or. din Austro-Ungari'a *).

O facemu acest'a cu atât'a mai veros, cu câtu vedemu de o parte o apropiare fratiască a serbilor de români coreligionari și de alta parte vedemu unu actu de patriotismu doritu și de noi pentru liniscirea bisericei serbilor.

*) Articululu din cestiune s'a publicatu in absenț'a redactorului.

In speranț'a dara, ca evenemintulu acest'a va intări și mai tare legaturile fratiști intre noi și intre serbi, dorimu că ei sa se bucuru in multi și fericiti ani de binecuvântările alegerei celei din urma a lor, dorimu inse că micile diferințe ce mai existu intre unele comune mestecate cu serbi sa-si aiba solutiunea cea mai fratiască și mai multamitória pentru ambe Metropoliele.

S'au auditu până acum voci cari s'emenă a aspiratiuni din unele părți pentru o refusiune a bisericiloru noastre. Noi credemu ca aceste nu provinu din altu isvoru decâtu din necunosinț'a naturei bisericei greco-orientale ortodoxe și a institutiuniloru ei. Nu lipsescu nici siop-tiri prevestitória de tiemurirea autonomiei noastre bisericesci, castigata abia și intarita prin legi de statu.

Si deca aru fi aceste numai n'isce simțieminte momentane s'au n'isce „pia desideria“ ale acelor ce credu ca n'au nici unu motivu de a se interesă de libertatea bisericei noastre, după cum se afla ea garantata prin legi, ougetămu ca nu va fi de prisosu a atrage atentiunea noastră a româniloru asupr'a susu amintitiloru dorinț'e și siop-tiri, câtu și atentiunea serbiloru. Cesti din urma voru acum sa intre in domeniulu celu fericitu alu unei independinț'e bisericesci mai complete, și asi'a o nebagare de s'ema din parte-le aru puté sa le periclitize biseric'a până a nu si pusu corón'a revenirii la institutiunile bisericei in integritatea lor originală; români cari se bucura de aceste in fapta au datorinț'a de a le pad'i cu tota scumpetatea spre a nu veni in neplacut'a situatiune de a se vedé după unu restempu de vr'o căti-va ani intrerupendo-li-se oper'a culturai, in carea incepura a propasi asi'a de frumosu.

Dara ore sa fia de lipsa pentru români acestă usiöra admonitiune, amu d'isu pré multu, acestă usiöra amintire? Români cari au trecut prin suferințe seculare, români, cari abia au începutu a gustă bunatarea independinț'e lor bisericesci, români, cari, spre onorea loru fia d'isu, la pedestalulu maretiei memorie a Marelui lor Archipastoriu defunctu au depusu votu nou de infratire și de pia și energica activitate intru toate ce privescu biseric'a și nationalitatea bisericei, credemu ca nu mai au lipsa nici de admonitiuni, nici barem de usiöre amintiri. Interesulu de a conservă ceea ce au, in interesulu de a desvoltă mai departe in intielesulu prosperărei ceea ce au acuratu cu atât'a truda ii va tiené intruniti cu legaturile cele mai tari, pentru că ei sa fia unu muru viu și neclatitu in care sa se refranga și sferme sagetile acelor ce s'aru incercă sa ne derime asilulu nostru religiosu moralu, biseric'a noastră după cum este ea garantata prin legi.

Idealulu celu doritu și acum realizatu alu reînființ'ării Metropoliei noastre, coordinarea ei cu cea a serbiloru, episcopii reînființ'ati a Caransebesului și prospectulu inființ'ării altoru episcopie, institutele de cultura, înalte, medie și inferiöre, inființ'ate și ce au a se inființ'ă, averile bisericesci castigate cu multa sudore și alte multe sunt totu atât'a motive pentru români, pentru că sa nu privesca cu indiferentismu caus'a cea sânta a bisericei lor.

Amu amintitu de progresare in calea culturai. Biseric'a n'a fosto nici odata in diferență fatia cu cultura. Si ore aci in aceste scurte cuvinte nu sunt o miia de motive pentru de a caută cu interesu la biserică !

In calea progresărei avemu inca multu de facutu pre terenulu bisericescu. Terenulu acest'a de si nu este nou, dara prin vitregitatea trecutulu a fosto tare intreruptu și adusu la stagnatiune. Acest'a nu este unu secretu pre care lu descoperimu noi, este unu secretu publicu, care ocupa spiritele tuturoru fiiloru bisericei noastre. Noi români, după cum amu d'isu amu începutu a misca ce-va înainte. Si frati serbi voru voi sa faca asemenea.

Datorinț'a dupla dara și reciproca și și pentru unii și pentru altii, ca in celu mai scurtu tempu cu bisericile noastre prevedute cu capii lor sa lucrămu cu tota energia, ca ceea ce ce amu remasu in seculi inapoi, in diecenie, sa punemu la locu.

Nu potemu deci incheiă decâtu cu unu seriosu: Sa stămu bine, sa stămu cu frica, sa luămu aminte sânt'a opera a bisericei noastre cu pace și in fratia a o aduce atâtu câtu privește bisericile in speciale câtu și in genere. Totu de odata inse implorămu și concursulu moralu alu bunului nostru Parinte de până acum, carele tre e la frati nostri coreligionari; căci sub scutul b neconvăț'ării sele, alu collegei, alaturea cu a fiitorulu nostru metropolitanu, oper'a cea maretia a bisericei noastre din Austro-Ungari'a preste totu nu va puté decâtu sa prospereze.

Instalatiunea noului patriarhu serbescu Procopiu Ivacicovicu, de care amintirămu in nrolo trecut, ca se va tiené astadi, s'a amânato până Marti, diu'a schimbării la fatia. După instalatiune se va sânti ntru episcopu archimandritulu Angyelic și se va intr'uni sinodulu episcopescu pentru alegerea candidatiloru la scaunele episcopice din Temisiör'a și Karlstadt (in Croati'a). Sinodulu episcopescu se va convocă înainte de 20 Septembrie. Cându acest'a și va termină si-dintiele se va conchেমă congresulu bisericescu ordinariu, care și va incepe in data si-dintiele sele. Nu este fără interresu și o impartasire ce o face „Llod. ung“, ca Escelenti'a Sea Par. Ivacicovicu a fosto pre cându se află in Gastein in adientia la imperatulu Germaniei Wilhelm, care după cum se dice este bine informatu despre relatiunile patriarhatulu și până chiaru și despre relatiunile personali ale noului patriarhu.

Diarele englese, precum „Daily-News“ și altele, insista in acsările loru contr'a neglijenț'e autoritățiloru francese care permitu la trecerile Pirineiloru totu felulu de inlesniri și aprovizionări pentru armat'a Carlisților. Aceste acsări cari sunt repetate de mai toate diarele republicane din Ispani'a, și chiaru de unele diare germăne, sunt de natura a mari ur'a ispanioliloru contr'a francesiloru pre care ii considera că complici și partisanii ai lui don Carlos și ai causei legitimiste.

Spre a nu esageră lucrurile, aru trebui sa nu se confunde partitulu legitimistu și ore cari autorități neglijente din Franci'a cu natiunea intrăga. Cu toate acestea, in forma și in virtutea dreptulu ginteloru, guvernulu unei țeri e responsabilu de prejudiciulu ce aduce unu altu statu chiaru unu partitu s'au o autoritate ore-cari pre cari acelu guvern nu e in stare a o supraveghia indestulu.

Cu observatiunile inse ce s'au facutu autoritățiloru și guvernulu Franciei din partea guvernulu Ispaniolu, si cu tramitearea unei souadre germăne și italiene, si pôte și ale altoru state, in apele ispaniole, Carlisții voru fi prea stremtorati prin lips'a de reprovizionări și munitiuni, ce

li-se procurau de contrabandistii renomiti ai Pirineiloru tolerati de autoritățile francese și de piratii dibaci ai cösteloru de nordu ale Ispaniei.

Ieta cum se esprima „Daily-News“, organulu liberalu englesu, in privinț'a conduitei autoritățiloru francese din Pirinei facia cu Carlisții:

„Modulu cu care se face resbelulu carlistu in nordulu Ispaniei a devenitu unu scandalu pentru civilisatiune și unu ultragiu către umanitate. Caus'a pretendutulu n'a avutu nici odata mari șanse de succesu. Triumfurile ce a potutu repurté n'au fosto de natura a poté face pre Rege sa spere ca intr'o buna diminiția sa pôte indulci prin vre-o compensatiune ore care crudimile și meseriele resbelulu civilu, cari amintescu epocele cele mai intinț'ose din istoria Spaniei și a resbeloru civilu din evulu mediu.

Luptele politice și dinastice s'au distinsu totu-déun'a in aceste țeri prin persecutiuni selbitice și prin represalii sângeroșe. Dara toate aceste atrocități traditionale au fosto intrecute de insurectiunea actuala care și dade titulu de cauza divina și care e susținuta de toate fortiele morale și spirituale ale reactiunii in Europ'a, de Vaticanu și agentii sei, de partisanii invinsi și desperati ai burboniloru cari nu se marginescu numai a se rogă și a face nrări pentru don Carlos, ci i trimitu și fonduri și tunuri.

„Trebuie sa adăugămu ca fără complicitatea autoritățiloru dela fruntariile de sud ale Franciei insurectiunea carlista aru fi fosto stinsa de multu tempu. Suntu chiaru englesi cari au simpatia pentru acestă causa, dara acest'i facu parte din entusiasmulu ultramontanismulu cari considera restaurarea unei monarhii borbonice in Franci'a că unu punctu de spriginu necesariu pentru restabilirea suprematiei papale in Itali'a.

Spriginulu pre care Carlisții 'lu găsescu in Franci'a numai e de locu pusu in indoiela. Bayon'a s'a transformatu in depositu de arme și munitiuni pentru ei; unu diurnalu francesu publicatu in acestu orasiu a devenitu organulu oficialu alu administratiunei carliste in Biscai'a; Perpignan este locul de intelnire alu conspiratoriloru spanioli. Neutralitatea Franciei nu este dara de locu placuta guvernulu Spaniei, și situatiunea sea actuala este departe de a fi dorita de cinev'a.

Mărtea veteranulu armatei spaniole are o mare influinț'a asupr'a mersulu afaceriloru; proclamatiunea lui Dorregaray și esecutarea prisionieriloru de către carlisti, asasinarea unui reportoru germănu facu a se prevedea ca atrocitățile nu se voru opri aci, și in adeveru insurgentii au și declarat, ca voru esecută câte unu ostasiu de fie-ce lovitura de tunu trasa contr'a loru de trupele republicane.

„Sperămu ca acestă mesura nu se va pune in esecutare și ca umanitatea nu va avé a deplânge asemenea erori.“

In urm'a atătoru reclame atātă din partea guvernulu din Madrid câtu și din partea publicității europene contr'a veditei toleranț'e a autoritățiloru francese dela Pirinei, sub ochii cărora treceau provisionile și munitiunile carlistiloru, și in urm'a anunț'ării unei interpelări in camer'a dela Versailles — care in urma s'a retrasu — s'a produsu efectulu doritu, căci de îndata guvernulu francesu s'a aretat mai energicu și a revocatu mai multi functionari din Pirinei; asi'a in câtu se speră ca trecerile Pirineiloru nu voru mai fi tergulu carlistiloru pentru

provisionile și munițiilor de reșelu. „La République française” constată cu satisfacție acest reviriment. Corespundentul diurnului „le Temps” asemenea atestă această schimbare.

Guvernul maresialului Serrano a recunoscut dreptul de despăgubire alu naționalităților germane care au suferit în Cartagena cându cu reșelul civilu dintre republicani, și a luat dispoziții spre plată a aceluor pagube. Asemenea mesura se aștepta, a dîsu ministrul Angliei în camera, și pentru supușii englezi și italieni, cari au suferit pagube totu la Cartagena și alte localități.

Dupa unele organe din străinătate, nu numai Germani'a, dară și Itali'a și Engleteri'a aru fi dispuse să trimită parte din flotele lor spre a coopera de acordu în apele Spaniei contr'a ori căroru atacuri ce aru suferi supușii străini și contr'a pirateriei și contrabandei care alimentează continuu cu provizii și muniții de reșelu armata carlistă.

„Times” continuă a se ocupa despre atentatul dela Kissingen și legăturile lui :

„Dupa cum prevedusem atentatul dela Kissingen a produsu în Germani'a o profunda indignatione, nu numai contr'a autorului crimei, ci și contr'a bisericeii, ale cărei înveteriminte se crede că l'au inspirat. Jurnalele germane de ori-ce nuanță acuză comuniunea română de ostilitate implacabilă față cu mărirea Germaniei. Rom'ia, dicu ele, a pus pistolul în mînă unui fanatic; jesuitii sînt capabili de ore-ce și tentativă de asasinat trebuie să fie rezultatul unei conspirații. Trebuie să ne așteptăm la îndoierea asprimei, foarte lesne de întielesu înse, de care Germani'a a dat proba față cu religiunea catolică română.

„Lasându de o parte cestiunea religioasă și întorcendu privirile noastre spre politică generală a Europei, găsim multe rațiuni că să ne bucurăm ca vieti'a cancelarului a fost crutată. Principele este cea mai mare figură din ultimă epocă a istoriei Prussiei. Succesele generalilor cari au dirijat recentele operațiuni contr'a Franciei nu au putut întinecă glori'a sa.

Uniunea Germaniei nu este încă solidă și are nevoie de supraveghiere sa în timpul de mai mulți ani. Dacă telegramul ne aru fi anunțat mîrtea sa, prim'a eșecare a inamicilor și chiar a amicilor imperiului aru fi fost ca mările imperiu ce crease a primitu o rană gravă. O agitație frigurată s'aru fi produsu atunci în Europă și fie ce cabinetu

i-aru fi resimțit efectele. Principele de Bismark, în fine este mai cu sîma omulu care mai multu de cătu ori care altu în Europă pôte împedeca pre partizanii reșelului de a cercă șansele unui nou conflictu.”

Adunarea Asociației transe.

D e v ' a 1 Augustu.

Dilele de Duminecă încău au fostu pentru opidulu nostru de o rora însemnatate. Multimea oșpetilor ce acuseră la Adunarea generală a Asociației transilvane pentru literatură și cultură a poporului român rădăc multu vivacitatea de pre strădele noastre.

Din tôte părțile Transilvaniei și din Ungari'a acuseră românii la festivitatea națională a Asociației.

Dupa pregătirile preliminare de Duminecă, luni la 9 ore a deschisu președintele Escel. Sea bar. B. P o p p u adunarea cu o cuvîntare despre asociații și reuniuni, după aceea bineventă dlu Prot. alu Devei Ioanu Papiu adunarea și se alesera comisiuni pentru bugetu, pentru rapoartele comitetului, pentru înscrierea membrilor și în fine pentru motiuni și propuneri.

Dupa aceea se cetira rapoartele din partea comitetului și două disertații. Un'a de dlu Ioanu Axente Severu, despre lăcușu, și alta de Dr. med. Vui'a despre arderea cadavrelor.

Fiindu timpul înaintat s'a încheiatu ședința prima, și cea de a două s'a începutu după amîdi între 5 și 6 ore. Aci s'au continuat cetirea disertațiilor și adică a dlui Dr. Ioanu Lapadatu despre educația poporului și a dlui Dr. Silassi despre literatură tradițională a poporului român și însemnatatea ei.

Cela-laltu timp alu ședințelor din dlu'a următoră s'a petrecut cu rapoartele comisiunilor și cu alte două disertații din partea dlui As. cons. Zacharia B o i u și a dlui prot. Ioanu Russu. A celui dintăiu despre „Cas'a română” și a celui de alu doilea o biografie a lui Klein sîu Micu. Disertațiunea dlui As. Boiu a fostu cea mai corespunzătoare, pentru că pre lînga erudițiunea carea transpira din tînsu la totu pasulu, conținu lucrurile cele mai de folosu practic în dilele noastre.

În fine se realesera comitetulu celu vechiu, și după vre-o câte-va cuvînte de cîntărire din partea Asociației și a opidului prin reprezentanții lor, s'a fînit adunarea, defigendu-se loculu adunării generalu pre anul venitoriu, după cum afirmă mulți, la Lugosiu (!?) Atîta despre adunare.

Cu ocaziunea acest'a au fostu împreunatu unu concertu și unu balu în favoarea Asociației și în fine tragerea loteriei pentru biserică gr. or. din Dev'a.

Concertulu a fostu executat de unu personalu micu dară bine versat atîtu în musică instrumentale cătu și în cea vocală. Presupunendu cunoscutu programulu specialu alu concertului, nu ne oprimu de elu la fîa-care piesă în deosebi, ci dicem că publiculu a fostu foarte mulțumit, că sa nu dicu mai multu, atîtu cu cîntările cătu și cu executarea unoru piese pre instrumente musicale. O surprindere plăcută a fostu pentru auditori marșulu compus de dlu Sim. Piso, căruia trebuie să-i gratulăm pentru progresulu ce l'a făcutu pre terenulu acest'a pre lînga multele sele ocupațiuni.

Și concertulu și balulu a fostu bine cercetat.

Loteri'a s'a trasu în paușă balului Marti s'era.

Mercuri, la inițiativă dlui Macelarîu, s'a făcutu o excursiune de vr'o 120 persoane, cu unu trenu separat, la Petrosieni. Societatea a fostu foarte animată. Ajunsă la Petrosieni intru o ospetărie a coloniei de a acolo s'a arănatu unu banchetu splendidu.

De aci mai tōți participanții la excursiune făcū alta excursiune pre unu trenu pregătū pentru a vizitā băi de carbuni cu elu, la Petrila. Dorere că fiindu timpul înaintat băile în internulu lor nu se putu vedē.

Aru fi unu pecatu a nu aminti cu unu cuvîntu celu putînu ospitalitatea cea exemplară a devenitoru, fără deosebire de naționalitate. Onore românilor din Dev'a cari știu paștră o atare armonie cu conlocuitorii unguri încātu binefaceriile ei se răspîndira și asupr'a membrilor asociației.

Diet'a Ungariei.

B u d a p e s t ' a 21 Iuliu 1874. Cas'a reprezentanților se deschide la 10 ore.

L. D e á k y, care nu putu veni la cuvîntu în ședința trecută, cîmbatē într-o cuvîntare lungă paragrafulu 6.

Ios. S z o m j a s propune la punctu b) emendamentulu : Acei'a să fie îndreptătiți la alegere, cari potu dovedi unu venit de 105 fl sîu solvescu că contribuțiune directă 10 fl. 50 xr.

Em. H u s z á r susține, că acceptandu-se § 6 în testulu ce ne stă înainte se voru despoia mulți coloniști de dreptulu de alegere. Oratorulu propune la punctu b) emendamentulu : sîu acei'a cari

aduseră nai'a ieră îndreptu cătră insulă; totuși prin o veslăre serguinc oșă, ieră se îndepărtara de tîeră ciclopiloru și Odysseu strigă a două ora :

„Poliphemu ! dacă te va întrebă cine-va, ca cine te-a orbitu, spone-i : Ulysse, nimicitoriulu de cetăți, fiulu lui Laerte din Ithac'a.”

Poliphemu 'și aduse atunci aminte de o profetia vechiă și dișe :

„Vai mie, acum mi-adăcu aminte de augurul, ce mi profeti-se, ca me va orbi unu grecu cu numele Ulysse. Gandit'amo, că acestu inamicu va fi unu omu mare și puternicu, încă mai tare că mine, — și acum vine unu omu asiă micu, unu blasematu, me îmbetă și me înșelă. „Dara vina încău” — se adresă cătră Ulysse — „vina încău și-ti iertu tōte, ba voi rugă pre tatulu meu, Poseidonu, că să-ti faca calea fericită.”

Odysseu înse 'și pazi dramulu.

Atunci Poliphemu, se rugă de Poseidonu, puternicul stăpînitor alu mării, că să resbune vatemarea fiulu sîu, și să facă că calea lui Odysseu, să fie împreunată cu pericole. Și de nou aruncă o stîncă în mare, încātu marea se făcu spume, dară Ulysse și consocii, veslăra cătră insulă, unde remasesera cei-laltu companioni. Ajunse aci, Ulysse sacrifică lui Joe tiapulu celu iubit alu lui Poliphemu.

Petra - Petrescu.

că arendatori potu dovedi unu castigu de 105 fl. Dacă nu se va primi acestu emendamentu, atunci să se reiepte paragrafulu în cestiune la comisiunea centrală.

E. M u k i c s a propune, să se dica prototindene în locu de 105 fl. numai 100 fl.

Vinc. B a b e s i u pledăza pentru emendamentulu lui Mocșary.

Dechiarandu ministrulu de interne, că dînsulu primesce emendamentulu lui Kájuch, Cas'a trece la votare.

Lud. M o o s á r y și retrage emendamentulu. Majoritatea primesce paragrafulu 6 asiă cum l'a stilisat comisiunea centrală, cu emendamentulu lui Kájuch.

Urmēja discusiunea asupr'a paragrafulu 7, care sună :

„Dreptu de alegere au acei'a, cari în întielesulu articolului de lege XXVI : 1868 au și unu venit de 700 fl. care cade sub clasă I sîu II a contribuției de venit ; mai departe acei oficiali de stat, municipali și comunali, cari solvescu contribuțiune de venit după unu venit de 500 fl. ce cade sub clasă a două a contribuției.”

Ad. L a z a r u propune că oficialii privati să fie considerați de egali cu oficialii de stat și pentru ambele categorii să se fipseze de cînosura venitul de 500 fl.

Votandu-se asupr'a paragrafulu se primesce în formă data de comisiunea centrală.

Paragrafulu 8, care vine la discusiune, sună :

„În casurile enumerate în paragrafi 6 și 7 se recere, că alegatori cari se voru înscrie în liste pre temeiurile amintite să fie solvitu dejă în anul premersu contribuțiune după venitul normat mai susu.”

G. N a g y că reprezentante alu votulu separat alu secțiunei II și V afla că dispozițiunile paragrafulu nu sînt drepte nici ecitabile. Paragrafulu dișu contradice legei electorale dela 1848 și are de scopu a eschide o multime de cetățeni îndreptătiți la alegere ; de aceea oratorulu recomandă acceptarea votulu separat, care cere să se ștergă paragrafulu acest'a de totu și oratorulu sperēja că guvernulu va face o concesiune paretilor opoziționali.

Ed. H o r n afla espunerile antevorbitorulu deplinu motivate și nu pôte vedē în acestu § altu ce-va decât unu sentimentu inamicu contr'a elementulu cetățenesc și urbanu. În legea din 1848 nu se cuprîndu dispozițiunile acestui paragrafu și de s'aru și află într'ens'a, oratorulu aru pledă la tōta întemplantă contr'a aceluor dispozițiuni periculoșe.

Des. Szilágy nu afla în paragrafulu din cestiune nici o înimicitie contr'a cetățenismulu, ci numai o definițiune a jun-teloru b) și c) din legea din 1848. Acolo se recere pentru cualificatiunea de alegere dovedirea unui venit „permanentu” și ocuparea „continuu” a unui coajutoriu, ceea ce a datu ansa la dișferite interpretări rele și la abuzuri. Definițiunea care s'a datu prin § 8 dispozițiunei din legea din 1848 este dechiaratiunea cea mai lo'ala, cu care ne potemu mulțami. S'au făcutu provocări la esemplele tieriloru straine, oratorulu îndigțēja numai la cuvintele pronunțate de conducătoriulu opozițiunei care se provocă la esemplulu Belgiului, unde în anii 1865 și 1871 cându s'a creatu legea electorală s'a recerut, atîtu censulu întregu cătu și dovedirea că s'a solvitu contribuțiunea în anul ce a premersu conscripțiunei. Oratorulu recomandă acceptarea paragrafulu după cum l'a propus și stilisat comisiunea centrală.

P. P e c h y nu este mulțumit cu interpretarea legei electorale din 1848 din partea antevorbitorulu și este convinsu, că paragrafulu în cestiune stă cu totul în contradicție cu spiritulu legei. Oratorulu pledăza pentru votulu separat.

Aug. P u l s z k y și-aru fi putut esplică lucrulu, cându s'aru fi propus din partea opozițiunei unu paragrafu nou care normēja trecerea la listele permanente, nu-si pôte înse esplică, cându opozițiunea pledăza simplu pentru șter-

FOISIORA.

Resbelulu trojanu.

(Pre la anul 1200 n. de Christosu.)

dupa Grube.

II. Ratacirile lui Ulysse.

(Urmare.)

Odysseu acum 'și ajunse scopulu, apăca plajă'nă de olivu, o bagă în focu, până i se înroși verfulu, prinseră după aceea toti cei patru și o înfipseră cu tōta puterea în ochiulu uriasulu. Prajiu'a aprinsă i perli sprancenele și genele, sângele tiesnea ferbinte din ochi și sforai chiaru, că cându unu feru învapaiatu se cufunda în apă rece. Ciclopulu rață, de se cutremurara toti paretii pesterei ; orbitulu făcu șgomotu mare și strigă pre toti ciclopii într'ajutoriu ; acești'a venira până la usi'a pesterei. „Ce strigi, Poliphemu, pentru ce racnesci astfelu, ti-a rapitu cine-va turmele sîu te-a vatematu ?”

„N i m e vrea să me ocida, m'a înșelat Nime,” response uriasulu.

Ciclopii neîntielegendu responsulu acest'a gandeau, că dōra Poliphemu a nebunitu, și se dusera ieră îndreptu. Odysseu înse ridea în anim'a sa și se bucură, că i-a succésu înșelaciunea. Uriasiulu pipaindu cu mînile, delatură stîncă dela intrare, se puse singuru în usiă

și slobozi oile afara, că după aceea se pōta prinde pre străini mai usioru. Dară Ulysse legă totu câte trei berbeci lănos deolaltă și sub celu din midilocu legă câte unu grecu. Pentru sine 'și alese tiapulu celu mai tare și mai mare din turma, i se acatiășu fōle, tienendu-se bine cu mînile de elu. Astfelu toti grecii esira afara, și Poliphemu, care pipaiă spatele fîa-cărei oi, nu observă înșelaciunea. În urma sōși tiapulu lui celu mai iubit, de care aternă Ulysse, și dișe cătră elu : Ei ! iubite tiapole, cum de vii tu astadi îndreptulu turmei, pentru că dealtmintrea, la pasiune eră-i totu-dēun'a celu dintăiu, asemenea și cătră casa. A buna sēma, te supera și pre tine ochiulu domnului teu, pre care mi l'a orbitu blastematulu acela. De mi-ai putea spune unde s'a ascunsu misiellulu acelu, creerii numai decâtu i-aru stropi pământulu.” Cu acēstea l'u lasă să mērga și elu.

Dupa ce se departara încātu-va de pesteră, Odysseu 'și deslegă socii și iute grabira la tiermure, unde cei-laltu i primira cu bucuria. Berbecii i pusera pre năi și plecara mai departe. Departandu-se putînu de insulă, Odysseu strigă cătră ciclop în tonu batjocoritoriu : „Ei ! Poliphemu, ai mancatu socii unui barbatu plăcutu, dară Joe ti-a pedepsitu fărădelegile tale.”

Atunci uriasulu aruncă în mare o stîncă puternică, încātu undele escate,

gereea paragrafului 8. Dealtmîntre ne nu se va scurta nici unu alegatoriu, deca se va accepta acestu paragrafu, dupa ce este probabilu ca cea mai deapropie alegere de ablegali va fi cu finea anului venitoriu. Oratorulu acceptéza propunerea comisiei centrale.

G. Romette tiene acestu § de ne-acceptabilu si doresce asemenea stergerea lui din legea electorale.

C. Eötvös nu pöte primi acestu § in stilulu de fatia si face propunerea de modificatiune: Sa remana afara in sirurile prime cuvintele „in intelesulu §§ 6 si 7“ si sa se puna in loculu lor „in intelesulu punctelor b. c. si d. din §. 6.“

Fer. Szederkény doresce stergerea totala a § in cestiune.

Iul. Seiger recunöce, ca abuserile s'au templat in urma dispoziitiilor neclare ale legi electorali ce este acum in vigöre; totusi oratorulu nu pöte sa priméca paragrafulu in form'a lui de acum si de öre-ce la momentu nu se pöte aflä o modificatiune corespundiatöria, propune, cá sa se reiepte paragrafulu de sub discutiune la comisiunea centrale, spre a se formulä in modu corespundietoriu.

P. Szonntaghy afla ca provocarea lui Szilagyi la cuventarea lui Col. Tisza din sedinti'a de ieri nu este drépta si spriginesce votulu separat. Emendamentului Eötvös este cu multu mai necorespundietoriu decâtu stilisarea recomandata de comisiunea centrale. Oratorulu la casu cându nu se va primi votulu separat, va pledä pentru propunerea lui Seiger.

Dupa ce mai pledä Szenczey pentru propunerea comisiunii centrale si dupa ce tieñu T. Pechy cuventulu din urma pentru votulu separat, paragrafulu se pune la votu si se primesce nemodificatu.

Paragrafulu 9 ce urméza la desbatere, suna:

Dreptu de alegere au fara privire la venitu: membrii academii de sciintie, profesorii, artistii academici, doctorii, advocatii, notarii publici, inginerii, chirurgii, apotecarii, oficiali, economici preveduti cu diploma, montanistii si silvanistii preveduti cu diploma, preotii, capelanii, notarii comunali si conservatorii de copii mici preveduti cu diploma si ndeca in acelu ceicu, in care locuescu permanentu.

La eserciarea dreptului de alegere din partea preotilor si capelanilor se recere inse, cá densii sa fia cá atari intr'o comuna bisericésca in functiune. Profesorii, invetiatorii de scöle, conservatorii de copii mici si notarii comunali au dreptulu de alegere la casu, cându sunt denumiti la posturile lor respective in intelesulu legi séu cându sunt intariti in oficiulu lor.

I. Steiger propune, sa se dee mediciloru de vite asemenea dreptulu de alegere.

Al. Gubody pledéza pentru stergerea alinieii a dou'a, pentru ca invetiatiunulu séu notariulu, cáru s'a datu dreptulu de alegere pre temeiulu inteligintiei nu perde nimicu dintr'ast'a deca nu va fi unde va in functiune.

D. Horvath propune sa se dee dreptulu de alegere si cantoriloru diplomati (maritate viua.)

Ad. Lazzar propune, sa se dee dreptulu de alegere redactoriloru de jurnal, preparandistiloru diplomati si acelor a cori au absolvatu scölele comerciali mai inalte si au capetatu dupa absolvire o diploma.

Alecs. Almássy tiene, ca este o cauza de onöre a natiunei fatia de luptatiunii pentru libertate din anulu memorabilu 1848/49 a dá honvediloru dreptulu de alegere si de aceea si face o propunere in acestu intelesu.

Al. Körmenyi se alatura la propunerea, care cere stergerea alinieii a dou'a din paragrafulu in cestiune.

St. Majoros speréza, ca tier'a nu va remané detöria cu argumentulu, ca Ungari'a este unu statu de cultura si ca ea va dá dreptulu de alegere tuturor

femeiloru, cari au absolvatu unu öre-care studiu de specialitate si au capetatu o diploma (Strigári! Mosi! bucatarese!) mai departe si aceloru femei, cari sunt in oficiu la posta, telegrafu si la calile ferate. Oratorulu substerne unu emendamentu in acestu intelesu.

Mich. Gál afla, ca este justu cá acei cetatieni ai statulu, cari dau dare de sânge precum si acei a cari dau contributiune de bani, sa se bucure de dreptulu de alegere. Oratorulu propune, cá unu cetatienu care are unu fiu in serviciulu militariu activu, sa aiba dreptu la alegere.

Szatmáry propune, sa li-se dee dreptulu de alegere membriloru din societatea lui Kisfalodi.

Fiindu o multime de oratori insinuati la cuventu presedintele inchide sedinti'a la 2 öre anuciendu sedinti'a cea mai de apöpe pre diu'a urmatöria.

Valoelle in lun'a lui Iuliu 1874.*)

(Urmare si fine.)

(Familia romána) Dupa ce desfasuraramu starea si stadiulu familiei tierene române venimu la a dou'a clasa sociale la asiä numit'a burgesia. Clas'a acést'a sociale acum incepe a se formä la románi, si de acea trebuie sa fimu cu deosebita atentiune asup'r'a desvoltärei ei, pentru cá sa nu se abata dela cursulu normalu pre cälile retacite. Nu pöte nime sa nege, de cáta insemnatate este acést'a clasa in societate, cu deosebire la románi. Ea medilocesce contactulu intre inteligintia si poporulu tieranu si este destinata a fi unu factoru considerabilu in viétia natiunale a romäniloru, mai alesu fiindu ca aristocrati'a care la alte natiuni are rolulu principalu in viétia politica a statulu, lipsece preste totu la románi. Meseriasii séu industriisii, cari au sa formeze acést'a clasa, se afla intr'unu numeru micu reprezentati, si asemenea si comerciantii románi sunt proportionalmente pucini, pentru ca partea cea mai mare dintre románi se ocupa cu agricultur'a, si putieni imbratisiéza industri'a, fia din dispretiu cátra acést'a séu din alte cause. Meseriasii cáti îi avemu pâna acum se pierdu printre numerosii industriisii straini, de cari sunt influintiati in e a mai mare parte, si nu potu ajunge la pusiunea sociale independenta. Arutrebui dára sa ne ocupämu cu mai multu zelu de inaintarea si cultivarea industriei si comeraciului románu, care se afla astadi atätu de slabu reprezentatu si sa dámu acéstu elementu socialu totu posibilulu ajutoru, spre a se poté desvoltä pre fundamentu solidu si siguru.

Sa vorbimu putienu si de inteligintia romána, care dupa impartirea de susu inca apartiene acéstei clase. Si aci aflämu simptome nu prea placute. Sentiulu natiunale influintiatu de idei straine s'a pierdatu la o parte considerabilu dintre inteligintii nostrii. Bine sa fimu intelesi, noi nu voimu sa detragem prin acést'a nimicu acelei pärti din inteligintia, care a manifestatu totu-deün'a sentiuri curatu romanesci si a lucratu pentru prosperarea binelui natiunale, ci atingem, de-si cam aspru, numai acea parte, intr'adeveru considerabila, care s'a instrainatu de totu ce este romanescu si s'a insufletitu pentru obiceiurile si ideile strainiloru.

Afara de acést'a mai sunt si alte aparitiuni triste, cori de altmîntre le aflämu si la alte natiuni: fal'a cea mare, si seracirea ce provine de aci, cu unu cuventu lucsu in gradulu celu mai mare. Acestu lucsu consuma totu venitululu familiei si de aci apoi provine si ruinarea stärei materiale, pentru ca noi nu dispunemu de averi colosali, cari se receru pentru a continuä unu modu de vietuire artefiosu si sumptuosu. Petreceri de prisosu, vestiminte pretioase si alte obiecte de lucsu consuma si putien'a avere de care mai poté dispune inteligintia nöstra.

Educatiunea teneriloru generatiuni este data pre män'a altor'a, parintii putienu se intereséza de o crescere buna si

*) A se vedé nrulu 57.

arata putiena ingrigire de copiii lor, cari apoi espusi fiindu amagitoru lumei mari, devinu nisce individi dela cari patri'a si natiunea nu castiga nimicu. Ce va fi dara de viitoriulu natiunei, de sörtea poporulu románu, cându crescerea generatiuniloru tenere cari sunt sperantia viitoriului este pusa pre fundamentu atätu de slabu? Acést'a directiune rea in viétia sociale si natiunale a poporulu románu provine de acolo, ca se imitéza datinele strainiloru si dela straini inea se imprumuta totu nomai ce este reu si stările publice sunt corupte si la natiunile asiä numite civilizate in mare parte.

Lipsece dara la acést'a clasa a poporulu nostru activitatea si simplitatea in modulu de vietuire si nu e mirare, deca ruin'a materiale se vede pretotindenea, pentru ca cine va poté multiemi atâtea trebuintie prisositorie, cari le pretinde o viétia de lucsu?

Sa ne întöröemu dara la viétia simpla, laborioasa si sa ne abatemu dela aceste cälile, cari ne duc deadreptulu la ruin'a viétiei nöstre sociale.

Despre a trei'a clasa, clas'a boieriloru nu vomu vorbi multe, pentru ca aristocrati'a nöstra romána este de multu absorbita in elementele straine si franturile ce au mai ramas se perdu printre cele-lalte clase a le poporulu. Numerulu si starea materiale nu potu dá acestoru remasitie o pusiune neaternatöria, si o influintia de care se bucura aristocrati'a altoru nesumuri.

Ma'mu nevoitu a scrie aceste spre a aretä reulu in care se afla románii nostri, pentru cá cunoscendu-lu sanesumimä-lu departä, fiindu ca numai astfeliu ne vomu asigurä viitoriulu nostru.

Nur eignes Besserwerden, eigene Hilfe Hat einen Werth und gottverbürgte Dauer.

Publicare.

Toti acei stipendisti ai fundatiunei lui Gojdu, cari inca n'au finitu cursulu pentru care li s'au conferitu stipendiu séu ajutoriu de studiu, si dorescu a remané si mai departe in beneficiulu avutu, sunt provocati, ca **pâna la 10 Sept. c. n. 1874**, se arate rezultatulu studiiloru din anulu trecut pre lângä petitiune indreptata cátra reprezentantia fundatiunei lui Gojdu in Budapest'a „Kotö utza-Strickergasse Nr. 1.“ cu atätu mai vertosu cáci nefacändu acést'a, séu, nefindu rezultatulu studiiloru indetultitoriu, conferirea beneficiulu mai departe, li-se va sistä.

Totu odata se face cunoscutu, ca acei stipendisti Gojduiani, carii sunt la institutulu mai nalte de invetiamentu in atari ani ai cursulu in carii n'au de a face examene semestrali ori anuali, ci numai colloquie, sunt datori in intelesulu conclusului reprezentantiei fundatiunale din 10 Iunie a. c. nr. 60 a produce pre viitoriulu cu finea fia-cäru semestru, celu pucinu din 2 studia adeverintie de icolloquie, cáci la din contra, ratele obvenente, nu li-se voru liquidä.

Din sedinti'a comitetulu adm. alu reprezentantiei fundatiunei lui Gojdu tieñuta in Budapest'a in 4 Aug. 1874.

Varietäti.

*(Düariu nou). „Icön'a Lumei“ gazeta cu ilustratiuni, inceputa de fericitul G. Asachi in anulu 1840 va reincepe a se publicä in curendu la Iassi sub redactiunea dlui Florantinu. La inceputu va esi de döue ori pre luna, crescend numerulu abonatorulu se va publicä mai desu, pâna si cáte unu numeru in fia-care Dumineca. Numerulu va fi celu putienu de o eöla mare, in formatulu „cvartu“, 8 pagine séu 16 colöne. De odata cu nr. I se voru publicä liste de abonamentu prin simpla subscriere, fára de a se plati ce-va inainte. Cându va resultä din subscrieri unu numeru sufficientu de abonanti, atunci se va anuciä, ca se poté incepe, cu pretiulu de 30 lei noi pre anu. Bani de prenumeratiune se voru poté plati de odata séu in cáte 2—3 rate, la cáte 4—6 luni, inse

abonamentulu se va face numai pre cáte unu anu ori mai multi ani intregi. Atragemu atentiunea onoratulu publicu asup'r'a acéstei foi interesante spre a dá totu concursulu posibilu acéstei întreprinderi salutäre intru promovarea culturai natiunale. In nrulu venitoriu vomu publicä program'a insasi pentru cá onoratulu publicu sa-si póta face o idea chiara si sa se convinga despre acést'a întreprindere salutaria si natiunale. Din parte-ne o salutämu si ii dorimu din anima sa-si realizeze nobilulu scopu ce si l'a propusu.

*(Unu congresu postalui internationalu) va avé locu la 15 Sept. viitoriu in Vien'a, cu scopu de a stabili un'a si aceea si tarifa pentru transportu, valabila pentru tota lumea. Pâna acum'a s'au insinuat spre a participä la acestu congresu urmatörele state: Belgiulu, Germani'a, Britani'a, Austri'a, Holandi'a, Russi'a, Portugali'a, Spani'a, Turci'a, Romani'a, Svedi'a, Norvegi'a, Greci'a, Svitier'a, Serbi'a si Egiptulu.

*(Alesandri prezentatu la magiari.) — „Vasárnapi Ujság“, celu mai vechiu si cu autoritate düariu literaru ilustratu magiaru, in unu numeru aduce portretulu si biografi'a ilustrulu nostru poetu popularu, Vasilie Alesandri, dimpreuna cu traducerea pre unguresce a unei'a din cele mai escelente poesii ale sele. Atätu biografi'a — scrisa förte detaliatu si interesantu, cum inca nici in literatur'a nöstra nu se afla, — cátu si traducerea poesiei, sunt opera dlui Baghyai efectuatä cu multa di-bacie. Multamimu dlui Baghyai pentru servitiulu insemnatu ce a adusu literaturai nöstre, prezentandu-ne in modu atätu de fidelu si demnu — la magiari, cari pâna acum aveau inca notiuni förte eronate despre literatur'a si literatii nostri. — De altmîntrenea onor. redactiune a düariulu „Vasárnapi Ujság“, care se bucura de concursulu celoru mai celebre capacitäti literare magiare, de unu tempu incöce se vede a purtä unu deosebitu interesu pentru románi, ceea ce merita recunoscinti'a din partea nöstra. Chiaru in numerulu de care vorbimu, amintitulu düariu mai publica döue tablouri romanesci, cu explicatiuni magulitörie: biseric'a dela Densusiu, si o grupa de tipuri si costumuri romanesci, din valea Ulpiei Traiane.

*(Baronulu Anselme de Rothschild), regele baniloru, siefulu renumitei case cu acestu nume din Vien'a, a repausatu la 27 Iulie, si s'a inmormentatu in Frankfurt, cu procesiune simpla, conformu ritulu israelitu ortodocsu, cáru'a apartiené. Discursulu de inmormentare fu rostitu de cátra Archi-rabinulu Dr. Hirsch. — In testamentulu seu a manifestatu förte multa vitregime fatia cu ficele sele, nefacendü esceptiune nici chiaru in privintia ficei sele maritata dupa baronulu Alice, pentru care pasträ o deosebita iubire, dara care de altmîntrenea dispune preste o avere de 4½ milionu. — Intentiunea repausatulu baronu a fostu — precum se vede, — cá averea sa remana numai succesoriloru sei de genu barbatescu, de öre-ce copilele, maritandu-se, nu mai póta numele lui, si astufeliu averea prin tr'enesele öresi cum s'aru instrainä; ficele deci au trebuit sa se multamésca numai cu atät'a, cátu au primitu dela parintele lor in viétia. — Avereä remasa si impartita intre trei fii, se urca circ'a pâna la 220 milione, din care pentru seraci testamentulu nu asignédia nici macaru unu banu. Cea mai mare parte din acést'a avere colosala este asigurata pentru fiulu celu mai teneru Albertu, si in urma fiulu celu medilocu Ferdinandu.

*(Choler'a) a inceputu a bantui in districtulu Crudim din Boemi'a. Se desvöta o activitate medicala pentru a impedä pre cátu se poté cursulu teribilei böle. — Unele sciri din Vien'a pretindü, ca si acolo aru fi inceputu a se manifestä öre-cari simptome de colera.

*(Monetele de aur ale imperiului Germaniei batute pâna astadi reprezinta o suma de unu miliardu 44,300,440 marci (1,205,375,550 fr.) din care 841,346,680 marce in bucäti de cáte 20

marce, si 202,953,620 in bucăți de că'e 10 marce.

Monetele de argintu se urca la o suma de 27,491,185 marce, din care 21,109,602 marce in bucăți de câte unu marcu.

*** „Le Temps“ dă detailurile următoare in privința unei expediții in interiorul Africeii.

Doi francesi plecati din Franci'a in 1872 au inaintatu in interiorul Africeii, in Octombrie 1873, dupa ce, la Gabon, au inventiatu limb'a tieiei.

In intervalulu celor optu luni ce au petrecutu in apropiarea coloniei franceze, au facutu nisce studii foarte interesante asupra istoriei naturale, mai cu deosebire asupra moravurilor maimutei goril'a, care ia dlu Chailu, dupa densii, i-a calomniat cu reutate caracterulu. Celu putienu nu avura a se plange de animale in totu cursulu voiagiului lor. Inimiculu principalu alu albului in aceste pârtaile Africeii, este clim'a, totu de odata umeda si calda. Trebuie unu curagi deosebitu pentru a sfrunt'a aceste regiuni spaimentat'orie unde nisce paduri intinse stau pre unu pamentu mocirlosu, si asupra caror'a atarna o caldura nesuferita ce produce si alte morburu necunoscute in Europ'a. Cătu pentru indigeni, pare ca, in genere, suntu lesne de imblanditu dandu-le putienu rachi. Unele triburi, departe de a respinge pre voiagiori, ii chiama si ii acompanieza cu placere in voiagiori. Nisce regi pociti au facutu o primire escelentia acestoru voiagiori, mai cu sēma unu rege din Gallois, N'Combé, numitu regele sōrelui, căruia ii cascigase favōrea dandu-i in tōte dīlele cāte putienu rachi curatu. Din nenorocire acestu rege, care se urcase pre tronul otravindu-si tōta famili'a, fu otravitu insusi in intervalulu siederei acolo a acestoru voiagiori. Atunci trebuira sa caute unu altu protectoru si unu altu conducetoriu. Unu rege orbu din tribulu Inceng'a le oferi servitiile sele si ii conduse la Okandas, unde putura gasi o noua escorta cu ajuto-riulu cărei'a sperau sa ajunga fāra multa ostēnēla la intinsele lacuri descoperite de Livingstone. Inse avura nenorocirea sa intalnēscu unu tribu selbatecu din famili'a Pahuiniloru, si Ooybasii ce ii atacara le omorira cāti-va ōmeni si ii sfortiara de a se retrage. Pre la finele lui Maiu 1874 cei doi voiagiori se inturnara siliti la Gabon. Principalulu resultatu alu voiagiului lor, din nenorocire intreruptu, este descoperirea marelui riu numitu Ivindo, care dupa negri, este adeverat'a cale de comunicatiune cu lacurile cele mari. La loculu de intalnire alu acestui riu cu acēla numitu Ogaoué voiagiori au fostu siliti sa se oprēscu din caus'a atacului Ooybasiloru.

*** Diariulu „Eastern Budget“ anuntia ca alu treilea congresu archeologicu rusu se va intruni la Kiev la 14 Augustu si care va tīenē cam vre-o trei septamāni. Intāiulu congresu a fostu la Moscov'a in 1868; alu doilea la Sant-Petersburg in 1871, si acum Kiev a fostu alesu, cu dreptu cuventu loculu celui de alu treilea congresu, din caus'a importanteloru monumente istorice ce contine.

In intervalulu acēla se va deschide acolo o espositiune de anticități ruse si slave, ce paru a fi nimerose, cāci unu mare numeru de savanti au promis de a tramite acolo obiecte de curiositate. Va fi asemenea liberu a se vedē necropolele preistorice cari se gasescu impregiurulu Kievului; se pregatescu proiecte pentru organizatiunea de excursiuni pre ambele maluri ale Dnieprului.

Congresulu dela Kiev va fi impartitu in optu divisiuni, adeca anticități preistorice, istori'a, geografi'a si etnologia slava; artele si industriile rusesi; viet'a sociala si domestica la popōrele ruso-slave; religiunea; literatur'a rusa si slava; anticități clasice, bizantine si din Europ'a occidentala, si anticități orientale.

*** O drama spaimentat'oria se petrecu mai in dīlele trecute pre mare. Corabi'a italiana Napoleonu Cameraro plecase dela

Macao (Chin'a) la 8 Iuniu, avendu patru dieci ōmeni de echipagi si 663 de chinesi angagiatu cā muncitori la Calao, si 8000 ladi de artificii.

Dupa dōue dīle de navigare, interpretulu de pre bordu descoperi unu complotu ce se organizase intre emigrantii chinesi de a se face stapāni pre corabie.

Indata ce afla capitanulu acēst'a, puse jumetate din emigranti in fundulu corabiei; inse a dōu'a dī ōmenii remasi pre punte se armara cu scānduri, cutite si lopeti, se aruncara asupra echipagiului, care le respunse prin lovituri de pusci si revolvere.

Vediendu acēst'a, chinesi mersera si detera focu pârtaiei dinainte a corabiei, sperāndu cā echipagiulu se va ocupā cu pompele spre a stinge, cā astu-feliu sa profite de ocaziune de a liberā pre camaradii lor si apoi cu totii sa omōre pre matelotii imprastiati. Inse capitanulu, devenindu-le planulu, se imbarca indata in luntre cu o parte din echipagiul, parasindu vasulu.

Cāti-va mateloti remasi pre bordu cu doctorulu magasinierulu si interpretulu lor impreuna nu putura opri foculu de a se intinde pāna la ladile de artificie, ce esplorasara, imprasciendu membrele acestoru nenorociti sub achii echipagiului scapatu.

*** (Pagubele cauate de incendieele recente din Chicago si Tenedos.) — Diarele americane ne aduc detalie asupra marelui incendiu dela Chicago ce, pentru a dōu'a ōra in mai putienu de 2 ani, a distrusu mai orasiulu intregu. Perderile se evaluēza la 4 miliōne 25 mii dolari, aprōpe 22 miliōne franci. Foculu a consumatu 346 case de comēciu. Sinistrele acoperite de companie de asigurare, dupa „Evening Post“, seradica la 1 milionu 400 dolari. Incendiulu s'a intemplat la 8 Iulie. La 15 unu nou incendiu, aprinsu negresitu de reu voitori, a consumatu vre-o 20 de case dintr'o strada neatinsa de sinistrulu 1-iu.

Dupa „Levant Herald“ ultimulu incendiu ce a pustiitu insula Tenedos a causatu stricaciuni spaimentat'ore si a ruinatu insula pentru multu tempu. Din 800 case ce compuneau orasiulu, 62 nu mai suntu inca in picior: mai toti locuitorii suntu lipsiti de medilōce, si miseria claseloru inferiōre atinge proportiuni neaudite. Insula producea mai cu sēma vinu; mai multu de 500,000 ocale au fostu distruse, dimpreuna cu tēscurile, cadile, butile, etc., ce serveau la productiunea sea, si acēst'a in tempulu cāndu se arēta un'a din cele mai frumōse si abundante recolte cunoscute, care se va perde cu totulu din caus'a lipsei de aparate spre a transformā pōm'a in vinu. Acēsta perdere represinta o suma de mai bine de 600,000 franci, Insula este a Turciei.

Raportu comerciale.

Sabiiu 14 Augustu n. Grāu 5 fl. 67 xr. frumosu, 5 fl. 33 xr. mestecat, 5 fl. — xr. qual. infer.; secar'a 3 fl. — xr. pāna 2 fl. 80; — orzu fl. —; ovesu 2 fl. pāna 1 fl. 87 xr.; cucuruzu (porumbu) 4 fl. — xr.; cartofi 1 fl. 60 xr. galēt'a austriaca. Cānep'a — fl. maj'a. Linte 6 fl. — xr.; mazarea 6 fl. 67 xr., Fasolea 6 fl. — xr. Fenu legatu — fl. 60, nelegatu — fl. 60 xr., paie lungi 80 xr., scurte 70 xr., maj'a. Lemne de foc 8—10 fl. stang. austr. Carnea de vita 18—20 cr. p., de porc 28 xr. Unsōrea 79 xr. pāna la 1 fl. 20 cup'a.

Burs'a de Vien'a.

Din 2/14 Augustu 1874.

Metalicele 5%	71 55
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	74 65
Imprumutulu de statu din 1860	107 —
Actiuni de banca	973 —
Actiuni de creditu	243 50
London	109 70
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	78 25
„ „ „ Temisiorene	75 —
„ „ „ Ardelenesi	75 —
„ „ „ Croato-slavone	80 —
Argintu	103 50
Galbinu	—
Napoleonu d'auru (poli)	8 79

Concursu.

La scōla comerciala publica romāna gr. or. din Brasiovu a devenitu vacantu unu postu de profesor si anume:

Postulu de profesor pentru geografi'a si istori'a comerciala si universala cu deosebire considerate la istori'a Ungarei, pentru economi'a nationala cā studii principale si limb'a germana cā studiu secundariu.

Pentru ocuparea acestui postu se escrie concursu cu terminu pāna la 20 Augustu (1 Septembrie) a. c.

Concurentii sa binevoiēscu a se adresā cātra subscris'a eforie scolara alaturāndu pre lānga petitiune si documentele: a) cā suntu de nationalitate romāna si de religiunea gr. or., b) cā au purtare politica si morala buna, c) cā suntu sanatosi si d) cā au calificatiunea receruta. La cercetarea calificatiunei se are in vedere Statutul organicu alu metropoliei romāne gr. or. din Ungari'a si Transilvania si resp. Regulamentulu archidicesan pentru examinarea candidatiloru de profesura la scōlele secundarie romāne confesionale.

Salariulu anualu pentru acestu postu este de 800 fl. v. a. prospectu de inaintare si dreptu de pensionare.

Celu alesu va funcționā anulu primu de proba si apoi se va intari cā profesor definitivu, dēca va fi depusu esaminulu prescisu de lege.

Brasiovu 24 Iuliu st. v. 1874.
Efori'a scōleloru centrale romāne gr. orient.
(1—3)

La Nr. pp. 150—1874.

Concursu.

Devenindu vacanta statiunea invetiatorēscu din comun'a romāna gr. or. Agribiciu in protopresbiteratulu Clusului, se escrie concursu pāna in 10 Sept. 1874.

Emolumentele suntu: a) 120 fl. v. a. b) 24 mertie bucate de pāne c) 6 orgii de lemne, d) cuartiru liberu in cas'a scōlei —

Doritorii a ocupā acēsta statiune invetiatorēscu, suntu pofiti a-si adresā petitiunile loru instruate in sensulu §-lui 13 din Statutul org. cātra sinodulu parochiale, si ale substerne pāna la terminulu prefiptu, cā in 14 sa se pōta tīenē aleg' rea.

Clusiu 1 Augustu 1874.

In contielegere cu comitetulu parochialu.
V. Rosiescu
prot. gr. or.
(1—3)

N. I. 139/1874.

Concursu.

In comun'a Sibielu — scaunulu Sabiiloru — e a-se ocupā postulu de notariu comunale, cu care e impreunatu unu salariu anualu de 220 fl. v. a. cuartiru liberu, 4 orgii de lemne si alte accidentie in suma aprosimativa de 100 fl.

Concurentii au a-si presentā petitiunile sele la subscrisulu inspectoratu pāna in 15 Septembrie a. c., documentand-si sciintiele teoretice si pracs'a de pāna acum, precum si cā sciū perfectu limb'a romāna.

Sabiiu in 14 Augustu 1874 st. n.
Inspectoratul cercuale alu Selistei.
(1—3)

Concursu.

In urm'a inaltei ordinatiuni consistoriale din 18 Aprilie 1874. Nr. consist. 848/B. 397 se escrie concursu pentru noua parochia de clas'a a III-a din comun'a Sōla in scaunulu Mediasului pāna in 1 Septembrie a. c.

Cu acēsta parochia suntu impreunate următoarele Emolumente:

1. Stola usuata in tractu si in comuna.
 2. Dela 37 familii cāte 2 dīle de lucru cu carulu sēu cu plugulu.
 3. Cuartiru liberu cu edificatiile economice necesarie si o gradina de legumi si de pomni precum si folosirea cimite-riului cu iarba de cositu.
 4. Lemne focali de ajunsu preste totu anulu.
- Doritorii de a ocupā prementionata

parochia au sa-si inainteze petitiunile providute cu documentele recerute de Statutul organicu scaunulu protopopescu gr. res. alu Mediasului in Siasoiu.

Siasoiu in 1 Augustu 1874.

Cu intielegerea comite-
tului parochialu.
D. Chendi
Adm. prot.
(1—3)

Concursu.

Devenindu vacanta parochia gr. or. de a III-a clasa, din Ocolisulu-mieu, in protopresbiteratulu Hatiegului se deschide prin acēsta concursu pāna in 25 Augustu a. c.

Emolumentele suntu:

Trei jugere pamentu aratoriu, si patru jugere fenatiu — de a III-a clasa. Dela 110 fumuri cāte o ferdela cucurozu nesfermatu (cu tuleulu) si cāte o diua de lucru, precum si stolele indatinate.

Doritorii de a concurge la acēsta statiune au a-si asterne petitiunile loru instruate conformu presciseloru din „Statutul organicu“, pāna la terminulu prefiptu, subscrisulu protopresbiteru in Hatiegu.

Hatiegu in 25 Iuliu 1874.

In contielegere cu comite-
tulu parochialu.
Ioanu Ratiu
protopres.
(1—3)

Concursu.

Pentru vacant'a parochia Lasleu rom. tractulu Ternavei de susu, se escrie prin acēsta concursu pāna in 1-a Septembrie a. c.

Emolumentele suntu:

1. Venitele stolari indatinate.
 2. Portiune canonica de 30 jugere.
 3. Casa parochiale cu supraedificatiile necesarie.
 4. Dela aprōpe 200 familii cāte dōue feldere cucuruzu cu tuleulu si o di de lucru.
- Dela acei'a cari voru a ocupā acēsta parochia, se cere, — sa fia absolutu de gimnasiu si institutulu clericalu, — mai departe sa scie baremu un'a din limbile patriei.

Doritorii au a-si indreptā petitiunile loru instruate in sensulu Statutulu org. la subsementulu in Alm'a pāna la terminulu susu amintitu.

Alm'a in 25 Iuliu 1874.

In contielegere cu comite-
tulu parochialu.
I. Almasianu
Protopopu.
(3—3)

Celu mai nou si mai mare depositu de orolōge in Sabiiu.

la

IOHANN BUSCHEK

orologieru,

Uliti'a Cisnadiie Nr. 16 vis-a-vis de Hotelulu:

„La Corōn'a Ungariiei“.

Recomenda orolōgele sele de aur si argintu de I calitate, de Genf, alese personalminte si probate prin oficiu, cu garantia de 1—2 ani.

Orologie de argintu cu cāte fl. 13, 14, 16, 18, 20, 24, 26, 28, 30—40.

Orologie de aur cu cāte fl. 28, 30, 32, 34, 36, 40, 45, 50, 60, 70—150.

De I calitate orolōge cu pendulu, o decōre pentru ori ce locuintia cu cāte fl. 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 44, 46, 50, 60, 70—150.

Orologie de biroulu francesu, de marina si desteptatōrie (Wecker) etc.

Lantiuri de aur si argintu, probate prin oficiu si adeca: Lantiuri de argintu cu cāte fl. 3, 4, 5 pāna la 12,

de aur: Lantiuri de gātu cu cāte fl. 32, 34, 36, 40, pāna la 80 si 150.

Reparaturele se facu dupa modulu celu mai nou solidu si cu garantia de unu anu.

Pretiu curinte mai detaiatu gratis et franco.

(15—20)